

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП»

(щодо приведення положень нормативно-правових актів, що регулюють діяльність на ринку природного газу, у відповідність до вимог Закону України № 4825-ІХ «Про особливості нарахування плати за житлово-комунальні послуги та інших платежів, передбачених законодавством, у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна»)

15.04.2026 набрав чинності Закон України від 25.03.2026 № 4825-ІХ «Про особливості нарахування плати за житлово-комунальні послуги та інших платежів, передбачених законодавством, у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна» (далі – Закон № 4825-ІХ), який визначає правові та організаційні засади здійснення нарахування та оплати житлово-комунальних послуг та інших платежів, передбачених законодавством, у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, згідно з положеннями статті 4 Закону № 4825-ІХ починаючи з дати знищення/пошкодження об'єкта нерухомого майна, зазначеної в документі, складеному за результатами обстеження такого об'єкта відповідно до законодавства:

у разі визнання за результатами обстежень об'єкта нерухомого майна, яке належить власнику (власникам), таким, що є знищеним, нарахування плати за житлово-комунальні послуги та інших платежів, передбачених договором про надання відповідної послуги, припиняється;

у разі визнання за результатами обстежень об'єкта нерухомого майна, яке належить власнику (власникам), пошкодженим і таким, що не підлягає подальшій експлуатації (використання за призначенням, проживання тощо чи його експлуатація створює загрозу життю або здоров'ю людей, в тому числі внаслідок пошкодження окремих частин спільного майна багатоквартирного будинку), і якщо такий об'єкт нерухомого майна фактично не використовується за призначенням:

нарахування плати за комунальні послуги призупиняється;

призупинення нарахування або перерахунок плати за житлову послугу здійснюється виключно за рішенням зборів співвласників.

Варто зазначити, що положеннями статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон про ЖКП) встановлено, що до житлово-комунальних послуг належать як комунальні послуги, так і житлова послуга з управління багатоквартирним будинком.

Згідно зі статтею 5 Закону про ЖКП до комунальних послуг належать, зокрема, послуги з постачання та розподілу природного газу.

При цьому, житлова послуга з управління багатоквартирним будинком включає зокрема обслуговування внутрішньобудинкових систем (у тому числі систем газопостачання).

Відповідно до частини третьої статті 19 Закону про ЖКП для забезпечення безпеки газопостачання та готовності внутрішньобудинкових систем газопостачання дво- або багатоквартирного будинку до надання послуг з розподілу та постачання природного газу співвласники такого будинку або за їхнім

УВ
НКРЕКП
№1149-56.1/26 від 10.06.2026
КЕП: Кривоніг Т. Л. 10.06.2026 16:36
3FAA9288358EC0030400000064E51F006E0CE200
Сертифікат дійсний з 19.03.2025 до 17.03.2027 14:22

рішенням – управитель багатоквартирного будинку, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, інша уповноважена співвласниками особа мають укласти договір на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку з оператором газорозподільної системи або іншим суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт.

Таким чином, дія Закону № 4825-IX поширюється на правовідносини, пов'язані з наданням послуг розподілу природного газу, як комунальної послуги, та на правовідносини, пов'язані з технічним обслуговуванням внутрішньобудинкових систем газопостачання, що є складовою системи житлово-комунального обслуговування багатоквартирного будинку та безпосередньо пов'язане із забезпеченням надання житлово-комунальних послуг.

Слід зазначити, що порядок надання послуг розподілу природного газу врегульовано положеннями Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс ГРМ), та Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498 (далі – Типовий договір розподілу).

Так, відповідно до глави 6 розділу VI Кодексу ГРМ, річна замовлена потужність об'єкта споживача визначається оператором газорозподільної системи виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу за попередній газовий рік. Плата за послугу розподілу природного газу розраховується виходячи із замовленої потужності та сплачується рівномірними частками протягом календарного року.

Таким чином, нарахування плати за послугу розподілу природного газу не залежить від фактичного обсягу споживання природного газу у відповідному розрахунковому місяці та не припиняється автоматично у разі тимчасового невикористання об'єкта споживачем.

Крім цього, технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку, здійснюється на підставі Типового договору, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.12.2023 № 2291, який також не містить положень щодо звільнення споживача від оплати за технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів газоспоживання побутових споживачів внаслідок форс-мажорних обставин (військової агресії рф проти України).

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) та з метою приведення нормативно-правових актів НКРЕКП, що регулюють діяльність на ринку природного газу у відповідність до вимог Закону № 4825-IX, Департаментом розвитку газового ринку було розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови).

Так, зазначеним Проєктом постанови пропонується внести зміни до Кодексу ГРМ, Типового договору розподілу та Типового договору на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.12.2023 № 2291, зокрема у частині:

не здійснення нарахування плати побутовим споживачам за послуги розподілу природного газу та технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку у зв'язку з пошкодженням або

знищенням об'єктів газоспоживання побутових споживачів внаслідок форс-мажорних обставин (військової агресії РФ проти України), якщо таке пошкодження призвело до неможливості споживання природного газу відповідно до вимог Правил технічної експлуатації систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики України від 21.10.2024 № 402;

звільнення побутових споживачів від обов'язку знімати фактичні показання лічильника газу та щомісяця надавати їх Оператору ГРМ, за період споживання природного газу, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується.

Також, Проектом постанови передбачається внесення змін до інших положень нормативно-правових актів НКРЕКП, у тому числі з метою визначення інформації, яку має містити акт звіряння фактично використаних об'єктом споживача об'ємів природного газу.

Враховуючи вищевикладене, Департамент розвитку газового ринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

2. На виконання положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

**Заступник директора Департаменту-
начальник відділу методологічного
забезпечення функціонування
ринку природного газу**

Тетяна КРИВОНОГ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ № _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Т. в. о. Голови НКРЕКП

Роман ШИКЕРИНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
№ _____

Зміни
до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. У Кодексі газорозподільних систем, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824:

1) пункт 9 глави 6 розділу VI доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Якщо внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України) було знищено/пошкоджено об'єкт газоспоживання побутового споживача, що призвело до унеможливлення його подальшої експлуатації відповідно до ПТЕСГ, нарахування вартості послуги за договором розподілу природного газу не здійснюється та такий побутовий споживач звільняється від оплати річної замовленої потужності знищеного/пошкодженого об'єкта газоспоживання на період відсутності можливості його експлуатації. Факт знищення/пошкодження об'єкта газоспоживання підтверджується в установленому законодавством порядку.

Повідомлення про знищення/пошкодження об'єкта газоспоживання доводиться до відома Оператора ГРМ у порядку, визначеному Законом України «Про особливості нарахування плати за житлово-комунальні послуги та інших платежів, передбачених законодавством, у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна». Про факт припинення нарахування вартості послуги за договором розподілу природного газу відповідно до вимог цього пункту Оператор ГРМ письмово повідомляє споживача не пізніше, ніж на п'ятий робочий день з дня отримання Оператором ГРМ повідомлення про знищення/пошкодження об'єкта газоспоживання.

Період відсутності можливості експлуатації знищеного/пошкодженого об'єкта газоспоживання визначається з дня припинення газопостачання (розподілу природного газу), здійсненого Оператором ГРМ відповідно до вимог ПТЕСГ у зв'язку з пошкодженням об'єкта побутового споживача, до дня відновлення газопостачання (розподілу природного газу) на такий об'єкт, що здійснюється Оператором ГРМ з дотриманням вимог ПТЕСГ за письмовою

заявою побутового споживача, яка подається Оператору ГРМ після відновлення знищеного/пошкодженого об'єкту.»;

2) у главі 4 розділу IX:

у пункті 4:

абзац перший доповнити знаками та словами «, крім випадків, визначених цим пунктом»;

речення перше абзацу другого доповнити знаками та словами «, крім випадків, визначених цим пунктом»;

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

«Побутовий споживач звільняється від обов'язку знімати фактичні показання лічильника газу та надавати їх Оператору ГРМ у порядку, встановленому цим пунктом, за період споживання природного газу, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується у зв'язку з пошкодженням/знищенням об'єкта газоспоживання такого споживача внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України). Оператор ГРМ визначає фактичний об'єм розподілу та споживання природного газу побутового споживача за період, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується у зв'язку з пошкодженням/знищенням об'єкта газоспоживання такого споживача внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України), на рівні 0.».

У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати відповідно абзацами сьомим – дев'ятим;

пункт 6 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Акт звіряння фактично використаних об'єктом споживача об'ємів природного газу повинен містити, зокрема, таку інформацію: номер особового рахунку; унікальний код, який використовується для однозначної ідентифікації споживача або точки комерційного обліку (ЕІС-код); період, за який проводиться звірка (рік, місяць); обсяг спожитого природного газу за розрахунковий період (помісячно); значення показів (попередніх/поточних) приладів обліку природного газу (за наявності) та їх походження/інші дані, на підставі яких здійснено розрахунок обсягу спожитого природного газу (помісячно); тариф на послуги розподілу природного газу; сума до оплати за послуги розподілу природного газу; сума заборгованості/переплати (за наявності); графа для заповнення споживачем власноруч показів приладів обліку природного газу (за наявності); інша інформація (за необхідності).».

2. В абзаці сьомому пункту 34 розділу III Правил постачання природного газу, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2496, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1382/27827, слова та знаки «або абонентські книжки з бланками

квитанцій (якщо за умовами договору вони є способом розрахунку)» виключити.

3. У Типовому договорі розподілу природного газу, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2498, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1384/27829:

1) у пункті 5.5 розділу V:

абзац перший доповнити знаками та словами «(крім випадків, визначених цим пунктом)»;

речення перше абзацу шостого доповнити словами та знаками «, крім випадків, визначених цим пунктом»;

після абзацу восьмого доповнити новим абзацом дев'ятим такого змісту:

«Побутовий споживач звільняється від обов'язку знімати фактичні показання лічильника газу та надавати їх Оператору ГРМ у порядку, встановленому цим пунктом, за період споживання природного газу, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується у зв'язку з пошкодженням/знищенням об'єкта газоспоживання такого споживача внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України). Оператор ГРМ визначає фактичний об'єм розподілу та споживання природного газу побутового споживача за період, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується у зв'язку з пошкодженням/знищенням об'єкта газоспоживання такого споживача внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України), на рівні 0.».

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим;

2) пункт 6.3 розділу VI доповнити новим абзацом такого змісту:

«Плата за послуги розподілу природного газу не нараховується по об'єкту газоспоживання побутового споживача якщо внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України) такий об'єкт було знищено/пошкоджено, що призвело до унеможливлення його подальшої експлуатації відповідно до ПТЕСГ. Період, протягом якого плата за послуги розподілу природного газу не нараховується визначається з дня припинення газопостачання (розподілу природного газу), здійсненого Оператором ГРМ відповідно до вимог ПТЕСГ у зв'язку з пошкодженням об'єкта побутового споживача, до дня відновлення газопостачання (розподілу природного газу) на такий об'єкт, що здійснюється Оператором ГРМ з дотриманням вимог ПТЕСГ за письмовою заявою побутового споживача, яка подається Оператору ГРМ після відновлення пошкодженого об'єкту.».

4. У Типовому договорі постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2500, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1386/27831:

1) у підпункті 6 пункту 6.2 розділу VI слова та знак «розрахункові книжки з бланками квитанцій,»;

2) таблицю «Спосіб оплати за цим Договором:» Додатку викласти в такій редакції:

« За платіжними документами (рахунками), які виписує Постачальник	_____ (так/ні)	_____ (підпис Споживача, який підтверджує його згоду)	».
---	----------------	---	----

5. У Типовому договорі на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 грудня 2023 року № 2291:

1) у пункті 1.2 глави 1 слова, знаки та цифри «Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119 (далі – Правила безпеки)» замінити словами, знаками, цифрами та аббревіатурою «Правил технічної експлуатації систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики України від 21 жовтня 2024 року № 402, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2024 року за № 1816/43161 (далі – ПТЕСГ)»;

2) у главі 3:

пункт 3.1 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Якщо внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України) було знищено/пошкоджено об'єкт газоспоживання, що призвело до унеможливлення його подальшої експлуатації відповідно до ПТЕСГ, нарахування вартості ТО ВБСГ багатоквартирного будинку не здійснюється по такому об'єкту на період відсутності можливості його експлуатації.

Факт знищення/пошкодження об'єкта газоспоживання підтверджується в установленому законодавством порядку. Повідомлення про знищення/пошкодження об'єкта газоспоживання доводиться до відома Оператора ГРМ у порядку, визначеному Законом України «Про особливості

нарахування плати за житлово-комунальні послуги та інших платежів, передбачених законодавством, у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна».

Період відсутності можливості експлуатації пошкодженого об'єкта газоспоживання визначається з дня припинення газопостачання (розподілу природного газу), здійсненого Оператором ГРМ відповідно до вимог ПТЕСГ у зв'язку з пошкодженням об'єкта, до дня відновлення газопостачання (розподілу природного газу) на такий об'єкт, що здійснюється Оператором ГРМ з дотриманням вимог ПТЕСГ за письмовою заявою споживача природного газу, яка подається Оператору ГРМ після відновлення пошкодженого об'єкту.»;

у пункті 3.2:

речення друге абзацу третього доповнити знаками та словами «, крім випадків звільнення таких споживачів від оплати за послуги розподілу природного газу у зв'язку зі знищенням/пошкодженням об'єкту газоспоживання внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України)»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Замовник звільняється від оплати ТО ВБСГ багатоквартирного будинку, якщо його об'єкт газоспоживання було знищено/пошкоджено внаслідок форс-мажорних обставин (військова агресія російської федерації проти України), що призвело до унеможливлення його подальшої експлуатації відповідно до ПТЕСГ. Період звільнення від оплати ТО ВБСГ багатоквартирного будинку визначається з дня припинення газопостачання (розподілу природного газу), здійсненого Оператором ГРМ відповідно до вимог ПТЕСГ у зв'язку з пошкодженням об'єкта Замовника, до дня відновлення газопостачання (розподілу природного газу) на такий об'єкт, що здійснюється Оператором ГРМ з дотриманням вимог ПТЕСГ за письмовою заявою побутового споживача, яка подається Оператору ГРМ після відновлення пошкодженого об'єкту.».

3) у тексті Типового договору слова «Правила безпеки» у всіх відмінках замінити відповідно аббревіатурою «ПТЕСГ».
